

Akoestische uitdaging en oplossing voor FunX

Jeroen Leering en Rob Scholtes van Funx.

FunX is dé publieke zender voor jongeren in de grote steden. De FunX dj's draaien een aantrekkelijke mix van onder meer hiphop, R&B, dance en reggae met een focus op jongeren tussen 15 en 35 jaar. De zender richt zich met name op de Randstad en bestaat uit vier stadsedities (Amsterdam, Rotterdam, Utrecht en Den Haag) en een landelijke NPO-editie.

Iedere stadseditie heeft de beschikking over een eigen radiostudio, die is ondergebracht bij lokale en/of regionale omroepen in de vier grote steden. Om deze studio's ondanks de ruimtelijke en bouwkundige beperkingen optimaal te laten klinken, kunnen de programmamakers rekenen op Rob Scholtes en Jeroen Leering, binnen FunX verantwoordelijk voor de techniek. "Vroeger werden radiostudio's volledig betimmerd en akoestisch goed klinkend opgeleverd," aldus Rob Scholtes. "Er was nu eenmaal meer kennis en natuurlijk ook meer budget beschikbaar. In feite krijg je tegenwoordig vier gipswanden met een plafond opgeleverd. Doordat er wel een goede geluidsdichte deur is geplaatst, is er weliswaar sprake van een studio, maar goed klinken doet deze zeker niet."

Galmtijden

Jeroen Leering vult aan: "Alles draait in een radiostudio om galmtijden, niet te veel en niet te weinig. Een ruimte moet wel 'leven' zodat de gesprekken goed klinken. Met name als er meerdere microfoons openstaan is akoestiek van groot belang. Een gipsen plafond en dito wanden helpen daar niet aan mee." Scholtes: "Er is tegenwoordig minder besef dat akoestiek belangrijk is, en dat komt natuurlijk ook omdat er door techniek en software steeds meer aan gedaan kan worden. Microfoons hebben 'gates' die dichtgaan zodra er niet meer in gesproken wordt en met software kun je geluid behoorlijk 'oppimpen'. Maar bij een live situatie met veel mensen in de studio die aan het woord zijn, kom je daar niet mee weg."

"Er is tegenwoordig minder besef dat akoestiek belangrijk is"

FunX ging te rade bij KB|MF, het bedrijf dat ook de consoles voor de studio's leverde. Leering: "De studio in Den Haag is nu net helemaal klaar maar zowel de muren als het plafond waren hier aanvankelijk 'keihard'. Het gevolg was een slechte akoestiek en een verstaanbaarheid die zeer te wensen overliet. Op advies van KB|MF zijn we begonnen met het plaatsen van akoestische plafondplaten. Dit zorgde al voor een enorme verbetering. De tweede stap was het plaatsen van wandpanelen. Voor een groot deel kunnen berekeningen en ervaring bepalen op welke plekken er van deze AcoustoMizer elementen moeten komen. Maar uiteindelijk kom je door middel van trial & error tot de ideale opstelling."

Averechts

Scholtes: "Galmtijd is een belangrijke factor, maar het gaat er om dat de ruimte zo 'afgedempt' wordt dat de verstaanbaarheid, de spraak dus, wel overeind blijft. Het frequentiegebied moet goed blijven. Elke ruimte is anders, zomaar een hoop demping aanbrengen kan zelfs averechts werken. Deels is het dus rekenen, en deels zoals gezegd gewoon proberen en fingerspitzengefühl." Voor FunX zijn de AcoustoMizer elementen op maat gemaakt en is de speciale akoestische stof bedrukt in de gewenste stijl. Jeroen Leering: "De AcoustoMizers zijn vrij dun en vallen daarvoor niet zo op. En doordat onze grafisch ontwerper de prints heeft ontworpen, inclusief het logo van FunX, zijn de panelen echt één geworden met de studio."